

VLAAMSE OVERHEID

Leefmilieu, Natuur en Energie

[C – 2009/35685]

Besluit van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) tot het vaststellen van de site 'Schipdonk' als site

De OVAM,

Gelet op het Decreet van 27 oktober 2006 betreffende de bodemsanering en de bodembescherming (verder genoemd 'Bodemdecreet'), inzonderheid op de artikelen 140 tot en met 145 en artikel 158;

Gelet op de beleidsverklaring van de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, Beleidsnota 'Leefmilieu en Natuur 2004 - 2009' van december 2004, waar de integratie van bodemsanering in een ruimer maatschappelijk kader als operationele doelstelling wordt vooropgesteld.

Overwegende dat de OVAM een concept van aanpak heeft uitgewerkt waarin wordt voorgesteld om gronden betrokken in een grootschalige (potentiële) verontreiniging veroorzaakt door een gemeenschappelijke voorgeschiedenis, zoals een voormalige stortplaats, op te nemen in een site overeenkomstig artikel 140, § 1 van het Bodemdecreet teneinde een integrale aanpak van deze verontreinigde of potentieel verontreinigde percelen te kunnen realiseren;

Overwegende dat de OVAM, NV Waterwegen & Zeekanaal (W&Z NV) en Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) in gezamenlijk overleg een concept hebben ontwikkeld voor het onderzoek en de aanpak van verontreinigde oude baggerstorten; dat deze aanpak onder meer bestond uit het opdelen van de baggerstortplaatsen in Vlaanderen in verschillende clusters en het toekennen van prioriteiten; dat de cluster langs het kanaal Gent-Oostende in Schipdonk als meest prioritair werd bestempeld omwille van de verontreiniging en het landgebruik;

Overwegende dat de 'site Schipdonk' gelegen is langs het kanaal Gent-Oostende in de gemeenten Nevele en Zomergem, waarvan een overeenkomstig overzichtsplan opgenomen is als bijlage;

Overwegende dat een integrale aanpak van de bodemverontreiniging via sitevaststelling en aanpak op het niveau van de site noodzakelijk is omwille van milieutechnische redenen, meer bepaald dat uit de studie metaalverontreiniging in baggergronden langs de Schelde en de Leie : geografische ligging, 'biobeschikbaarheid en ecosysteemeffecten' van het voormalig Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer blijkt dat er verspreid in Vlaanderen verschillende terreinen gelegen zijn waarop in het verleden baggerspecie is gedeponeerde; dat verder uit deze studie blijkt dat de betrokken terreinen gekenmerkt zijn door verhoogde concentraties zware metalen;

Overwegende dat een integrale aanpak van de bodemverontreiniging via sitevaststelling ook noodzakelijk is omwille van administratieve en communicatie-informatieve redenen, meer bepaald dat de gebruikers en eigenaars van de percelen gezamenlijk en gelijktijdig geïnformeerd worden over de ernst van de verontreiniging en over de verschillende fasen van het onderzoek;

Overwegende dat conform artikel 141, § 1 van het Bodemdecreet de vaststelling als site van rechtswege tot gevolg heeft dat binnen honderdtachtig dagen na de dag van bekendmaking van de aanduiding in het *Belgisch Staatsblad* een site-onderzoek moet worden uitgevoerd.

Overwegende dat dit siteonderzoek meer duidelijkheid zal geven over de concentratie van de verontreiniging in het vaste deel van de aarde en in het grondwater, over de oorsprong van de verontreiniging, over de mogelijkheid tot verspreiding van de verontreinigingen, over de ernst van de verontreiniging, over het gevaar op blootstelling van de verontreiniging voor mensen, planten en dieren en grond- en oppervlaktewater en over de prognose van de spontane evolutie van de verontreinigingen naar de toekomst toe;

Overwegende dat het siteonderzoek zich enkel toespitst op de (potentiële) historische verontreiniging afkomstig van het storten van baggerspecie ter hoogte van de percelen zoals opgenomen in dit sitebesluit;

dat de bepalingen van dit besluit dus geen betrekking hebben op eventuele andere risicoinrichtingen zoals bedoeld in artikel 6 van het Bodemdecreet en/of andere activiteiten of inrichtingen die de bodem kunnen verontreinigen; dat hiervoor, bij overdracht van gronden, de bepalingen van artikelen 29 tot en met 30 en 101 tot en met 117 van het Bodemdecreet onverkort gelden;

Overwegende dat de OVAM conform artikel 141, § 2 van het Bodemdecreet tot exoneration van de verplichting tot het uitvoeren van een siteonderzoek kan overgaan; dat de OVAM daarbij niet gebonden is door de grenzen van de grond die het voorwerp uitmaakt van het verzoek tot exoneration, maar ook uitspraak kan doen zowel over andere gronden die behoren tot de site als over de gehele site.

Overwegende dat de oude stortplaatsen dateren van de jaren '60', dat de huidige eigenaars, met uitzondering van W&Z NV, niet betrokken waren bij de toenmalige stortactiviteiten, dat de ligging van dergelijke stortplaatsen niet gekend was bij eigenaars/gemeente en dat de eigenaars particulieren of K.M.O.'s zijn waarvan niet verwacht kon worden dat ze op het moment dat ze de grond kochten/erfden op de hoogte moesten zijn van mogelijke bodemverontreiniging. Daarnaast was het storten van baggerspecie in de tijd van deponie een algemeen aanvaarde praktijk en was er geen sprake van een bepaalde milieuwetgeving die het storten van verontreinigde baggerspecie verbood.

Overwegende dat het om bovenstaande redenen te verantwoorden is dat de OVAM in toepassing van artikel 141, § 2 van het Bodemdecreet exoneration verleent van de verplichting om een site-onderzoek uit te voeren aan de eigenaars en gebruikers van de betrokken gronden, met uitzondering van W&Z NV;

dat de OVAM in toepassing van artikel 158 van het Bodemdecreet ambtshalve het siteonderzoek kan uitvoeren voor de eigenaars en de gebruikers van de gronden van de site, met uitzondering van de W&Z NV;

dat overeenkomstig de samenwerkingsovereenkomst van 23 mei 2008 tussen de OVAM en W&Z NV, de OVAM en W&Z NV het siteonderzoek van de site Schipdonk' op zich nemen en de kosten met een verdeelsleutel 60/40 verdeeld worden tussen de OVAM en de W&Z NV;

Overwegende dat artikel 102, § 1 van het Bodemdecreet bepaalt dat risicogronden slechts overgedragen kunnen worden als er vooraf een oriënterend bodemonderzoek werd uitgevoerd; dat dit oriënterend bodemonderzoek overeenkomstig artikel 29 en 102, § 2 van het Bodemdecreet dient uitgevoerd te worden op initiatief en op kosten van de overdrager of de gemandateerde voor de overdracht van de risicoground; dat de OVAM in het kader van de vaststelling van een site op basis van artikel 141, § 3 van het Bodemdecreet in geval van overdracht van een tot de site behorende grond vrijstelling kan verlenen van de onderzoeksplicht vermeld in artikel 102 § 1;

Overwegende dat artikel 52 van het Vlarebo bepaalt dat, nog voor de aanmaning bij historische bodemverontreiniging vermeld in artikel 22 van het Bodemdecreet, de personen vermeld in artikel 22 van het Bodemdecreet, op elk tijdstip bij aangetekende brief hun gemotiveerde standpunt tot vrijstelling van de plicht als vermeld in artikel 23 van het Bodemdecreet aan de de OVAM kunnen betekenen;

dat de eigenaars en gebruikers van de gronden opgenomen in de site 'Schipdonk', met uitzondering van W&Z NV, indien ze deze gronden voor de goedkeuring van het siteonderzoek willen overdragen, moeten aantonen dat ze voldoen aan de voorwaarden tot vrijstelling van de saneringsplicht bepaald in artikel 23, § 1 tot en met § 3 van het Bodemdecreet; dat de overdrager een gemotiveerde brief met betrekking tot deze voorwaarden dient toe te voegen bij de melding van overdracht; dat de overdracht niet kan plaatsvinden wanneer de OVAM binnen de zestig dagen na ontvangst van de melding, beslist dat de overdrager niet aantoonst dat hij conform de bepalingen van artikel 23, § 1 tot en met § 3 niet tot bodemsanering dient over te gaan; dat de overdrager in geval hij toch wil overdragen op zelfstandige basis het beschrijvend bodemonderzoek en de bodemsanering dient uit te voeren;

Overwegende dat na de goedkeuring van het siteonderzoek de eigenaars en gebruikers van de gronden opgenomen in de 'site Schipdonk' deze gronden kunnen overdragen zonder voorafgaand oriënterend bodemonderzoek voor de historische bodemverontreiniging die verband houdt met de oude baggerstortplaatsen, tenzij het siteonderzoek uitwijst dat op de over te dragen grond een bodemverontreiniging voorkomt waarvoor bodemsanering noodzakelijk is; dat in dit laatste geval de overdracht enkel mogelijk is indien de overdrager kan aantonen dat hij voldoet aan de voorwaarden tot vrijstelling van de saneringsplicht bepaald in artikel 23, § 1 tot en met § 3 van het Bodemdecreet; dat de overdrager een gemotiveerde brief met betrekking tot deze voorwaarden dient toe te voegen bij de melding van overdracht; dat de overdracht niet kan plaatsvinden wanneer de OVAM binnen de zestig dagen na ontvangst van de melding, beslist dat de overdrager niet aantoonst dat hij conform de bepalingen van artikel 23, § 1 tot en met § 3 niet tot bodemsanering dient over te gaan; dat de overdrager in geval hij toch wil overdragen op zelfstandige basis de bodemsanering dient uit te voeren,

Besluit :

HOOFDSTUK I. — *Vaststelling site*

Artikel 1. Volgende gronden gelegen langs het kanaal Gent-Oostende in Schipdonk (Zomergem en Nevele) worden vastgesteld als 'site Schipdonk' :

Code baggerstort	Afdeling	Sectie	Nummer	Exp	Macht	Bisnr.
DUM1	44044	A	557	A	0	0
EIM7	44044	A	634	P	0	0
EIM7	44044	A	634	K	0	0
EIM7	44080	C	1101	B	0	0
PHM2	44044	B	366	E	0	0
PHM2	44044	B	320	C	0	0
PHM2	44044	B	366	F	0	0
PHM2	44044	B	320	D	0	0
SDD2	44080	C	1106	B	0	0
SDD2	44080	C	1107	A	0	0
SDD2	44080	C	1109		0	0
SDD2	44080	C	1108		0	0
SDD3	44080	C	950	K	0	0
SDZ5	44080	C	1099	C	0	0
DUM6	44044	B	232	A	0	0
DUM6	44044	B	262	B	0	0
DUM6	44044	B	230	A	0	0
EIM1	44044	A	451		0	0
EIM1	44044	A	452		0	0
EIM1	44044	A	450		0	0
EIM1	44044	A	594	L	0	2
EIM1	44044	A	455		0	0
EIM2	44044	A	458		0	0

Code baggerstort	Afdeling	Sectie	Nummer	Exp	Macht	Bisnr.
EIM2	44044	A	576	A	0	0
EIM2	44044	A	459		0	0
EIM2	44044	A	460		0	0
EIM2	44044	A	456		0	0
SDZ3	44080	C	1023		0	0
SDZ3	44080	C	1009		0	0
SDZ3	44080	C	1025		0	0
SDZ3	44080	C	1034		0	0
SDZ3	44080	C	1029		0	0
SDZ3	44080	C	1032		0	0
SDZ3	44080	C	1033		0	0
SDZ3	44080	C	1021		0	0
SDZ3	44080	C	1026		0	0
SDZ3	44080	C	1036		0	0
SDZ3	44080	C	1014		0	0
SDZ3	44080	C	1035		0	0
SDZ3	44080	C	1028		0	0
SDZ3	44080	C	1024		0	0
SDZ6	44080	C	1097	A	0	0
SDZ6	44080	C	1092		0	0
SDZ6	44080	C	1089		0	0
SDZ6	44080	C	1093		0	0
SDZ6	44080	C	1096		0	0

(kadastrale gegevens, toestand 1 januari 2008).

HOOFDSTUK II. — *Site-onderzoek*

Art. 2. In opdracht van de OVAM en in samenwerking met de NV Waterwegen & Zeekanaal wordt op de site 'Schipdonk' een siteonderzoek uitgevoerd voor wat betreft de (potentiële) historische verontreiniging afkomstig van de oude baggerstortplaatsen.

Binnen zestig dagen na ontvangst van het verslag van het site-onderzoek beoordeelt de OVAM of het siteonderzoek voldoet aan de gestelde doelstellingen. Het siteonderzoek zal éénmalig de (potentiële) verontreiniging afkomstig van de oude baggerstortplaatsen in kaart brengen en wordt in de toekomst niet meer geactualiseerd.

Het siteonderzoek wordt opgestart binnen de honderdachtig dagen na de bekendmaking van dit besluit in het *Belgisch Staatsblad*.

Art. 3. Aan de eigenaars en gebruikers van de gronden opgenomen in de site 'Schipdonk', met uitzondering van de NV Waterwegen & Zeekanaal, wordt exoneration verleend van de verplichting tot de uitvoering van een site-onderzoek als vermeld in artikel 141 van het Bodemdecreet.

HOOFDSTUK III. — *Overdracht van gronden behorend tot de site*

Art. 4. De OVAM verleent in geval van overdracht van een tot de site behorende grond, de vrijstelling van de onderzoeksplicht vermeld in artikel 102, § 1, voor wat betreft de voormalige stortactiviteiten.

HOOFDSTUK IV. — *Inwerkingtredingsbepaling*

Art. 5. Dit besluit treedt in werking op de datum van de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

Mechelen, 7 juli 2009.

De Administrateur-generaal van de OVAM,
H. DE BAETS